

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Declarație.

Cetită în ședința Camerei din 29 Mai
a. c. în chestiunea Concordatului, de preot
deputat CORIOLAN BURACU.

În numele preoților ortodocși, membrii al
Adunării deputaților (12), îmi dau voie a pre-
zenta în legătură cu proiectul de lege pentru
ratificarea Concordatului — următoarea

DECLARAȚIUNE.

Stăpânii de conștiința morală, că suntem
slujitori devotați al Bisericii noastre ortodoxe,
ale cărei interese de viață avem datoria să le
susținem cu bărbăție și cu convingere în toate
împrejurările, și îndemnați de sentimentul unei
depline solidarități sufletești cu credincioșii și
ierarhii noștri, ne simțim obligați să precizăm
atitudinea noastră față de Concordatul supus
aprobării Parlamentului.

Examinând de aproape convențiunea în-
cheiată de Statul nostru cu Vaticanul în ziua
de 10 Mai 1927, trebuie să constatăm cu pă-
rere de rău că ea depășește prevederile con-
stituționale, violând principiul fundamental de
egală protecțiune a Cultelor, prin privilegierea
unilaterală a Bisericii catolice.

Această privilegiere consistă mai întâi în
creșterea unei ierarhii cu 11 eparhii (câte 5 pen-
tru greco-catolici și romano-catolici și un șef
spiritual pentru cei circa 2000 de armeano-ca-
tolici), fapt care potrivit principiului proporției
numerice, pune Biserica noastră ortodoxă într-o
vădită și nemeritată inferioritate cu cele 18 epar-
hii, acordate ei de către Stat prin legea de
organizare din 1925.

În al doilea rând, prin Concordat Statul
asigură Bisericii catolice o autonomie infinit
mai largă decât Bisericii ortodoxe, prin împe-

jurarea, că în domeniul afacerilor ei interne,
nu-i impune nici una din restricțiunile esențiale
aplicate Bisericii noastre relativ la organizarea
și conducerea învățământului pentru pregătirea
clerului, la administrația averilor ecleziastice
și la valabilitatea normelor generale luate de
supremele corporațiunii bisericești. Aceasta
este una din cele mai flagrante inegalități, care
jignește prestigiul, demnitatea și libertatea in-
stituției religioase istorice a neamului românesc.

În al treilea rând, pe când „Fondul gene-
ral bisericesc” creiat prin legea de organizare
pe seama Bisericii ortodoxe nu primește un
ban dela Stat, pe atunci Biserica catolică este
transformată de acelaș stat în proprietară a
imenselor latfundii, în valoare de sute de mi-
lioane, deținute de ea, în epoca stăpânirii ma-
ghiare, numai cu titlul de uzufruct.

Deasemenea „Fondul religios și de stu-
dii” cu venituri enorme, cari formau proprietatea
Statului unguresc și erau administrate de el,
sunt trecute acum de Statul nostru în stăpânirea
Bisericii catolice, dorință constant refuzată de
guvernele ungurești.

De altfel aceste averi, fuseseră puse pe
vremuri la dispoziția Bisericii catolice, în schim-
bul împlinirii unor atribuțiuni naționale ale
Statului maghiar, menire care pierzându-și astăzi
îndreptățirea, trebuia în mod logic să atragă
după sine și schimbarea destinației acestor averi
de Stat în folosul vieții noastre românești.

În al patrulea loc, Statul privilegiază Bi-
serica catolică atunci, când prin Concordat,
consimte să mențină și să salarizeze un număr
considerabil mai mare de canonici și alți func-
ționari bisericești superiori, decât pentru bise-
rica ortodoxă. (Un singur exemplu instructiv:
pentru arhiepiscopia Blajului Statul plătește 10
canonici, pe când pentru Arhiepiscopia ortodoxă
a Bucureștilor, abia 3 consilieri).

În al cincilea rând, Concordatul punând în strânse legături oficiale Biserica greco-catolică română cu o puternică Biserică minoritară, atinge în mod grav principiul Constituției, care decretând Biserica greco-catolică de Biserică națională alături de cea ortodoxă, tindea în mod conștient la înfrățirea lor într-o perfectă unitate românească, chemată să fie suportul de granit al unității politice a Statului nostru.

Separajia e dictată de Concordat, este deci și antinațională și anticonstituțională.

Acestea sunt motivele principale, cari ne îndreptățesc să vedem cu drept cuvânt în Concordat o privilegiere nejustificată a Cultului catolic, în paguba evidentă și inadmisibilă a Bisericii noastre.

Din aceste considerente, suntem nevoiți să declarăm, că nu putem participa nici la dezbaterile și nici la votarea proiectului de lege pentru ratificarea Concordatului, desolidarizându-ne de toate consecințele păgubitoare ce vor decurge din o asemenea convenție pentru viața religioasă și națională a Statului și neamului nostru.

La un congres adventist.

Advenștii de ziua a 7-tea, din România, sunt organizați pe conferințe. Acestea sunt: Muntenia, Moldova, Bucovina cu Basarabia, Transilvania și Crișana-Banat. Conferințele acestea formează uniunea, care are în frunte, ca președinte, pe adventistul american Vall. Una din conferințele amintite, anume Crișana-Banat, s-a ținut congresul în zilele de 12—16 Iunie a. c. în căminul industriașilor din orașul Arad.

Este știut, că curiozitatea îl duce pe om adeseori și acolo, unde nu ar trebui să meargă de loc. Eu, care am citit despre advenștii fel și fel de lucruri, eram curios și dornic să-l văd mai de aproape, să stau în mijlocul lor, să-l aud ce spun, să-l văd ce fac, ca astfel să pot controla informațiile ce le aveam despre dânșii. Prilejul cel mai potrivit a fost chiar acesta, deoarece la congres era adunată așa numita cremă a adventismului din România.

Și dacă ar fi ca să pun pe hârtie tot ce am auzit și am văzut la dânșii, numai într-o singură zi, într'adevăr mi-ar trebui cam multă hârtie. Având însă în vedere, că coloanele acestui organ de publicitate nu pot fi ocupate, în extenziune prea mare, cu fel și fel de apucături și bulgureli sectariste, voi cănta să relatez, pe scurt, ce m'a impresionat mai mult la acel congres.

Filmul e destul de interesant, deși nu-l prezentat în întregime. Actul I.

Pe scenă vedem pe noul președinte al uniunii,

care este americanul Vall, un om străin de sufletul neamului românesc. S'a născut și a venit chiar din California (America de Nord) ca să se pună președinte în fruntea uniunii comunităților evanghelice ale advenștilor de ziua a 7-tea din România. La conferința uniunii, ținută în Dec. 1927, străinul: Fasnacht, Drezen, Herman, Cristian, Conradi, Brenvald împreună cu încă câțiva români nițai de sine au pus la cale alegerea lui Vall, ca președinte al uniunii. Un adventist cu numele Constantin Ouatu a scris o carte cu titlul: „O Lămurire a stărilor de lucruri din Biserica advenștilor de ziua a 7-tea.” În aceasta carte dl. Ouatu scrie despre actualul președinte al uniunii, că este un nou parazit de speță cu mult mai șireată și viclenă decât ceilalți toți, profitând de naivitatea și bunătațea poporului adventist român.

Dl. Vall, deși cel veniți la congres erau maghiari și români, totuși le-a vorbit în limba germană. Nu am putut citi în sufletul nimănui, dar îmi închipui ce amară mustrare de conștiință vor fi avut acei câțiva români născuți și crescuți în legea și Biserica românească, văzând că șeful lor, pentru care plătesc zecimi, de voie și de nevoie, nu le poate vorbi decât prin mijlocirea unui tâlmaci, care încă nu-l român, căci se numește Herman. Plictiseala îi făcea pe mulți din cei prezenți să discute între ei, să-și probeze largimea gurii și să privească neconținut la arpile ușilor dela intrare. Niște copii mai marișori vorbeau destul de tare alergând printre scaune. Unul mai mic plângea. Mamă-sa încerca să-l opăcească. „Prietenul” cel mic a lui Herman însă nu se lăsa capacitat nici de predica lui Vall și nici de ifosele tâlmacilor săi. Îți făcea impresia, că plânsul micuțului e un fel de protestare, e un fel de strigăt de alarmă împotriva acelor cari nu vreau să știe că Mântuitorul Isus Hristos a spus: Lăsați pruncii și nu-i opriți pe ei ca să vie la mine, căci a unora ca acestora este împărăția cerurilor. Herman tâlmăcia zimbând căutând să dele cuvintelor lui Vall cât mai multă ungere și greutate.

Ce a spus Vall? Între altele a spus, că advenștii s'au înmulțit așa de tare, încât azi vorbesc 279 de limbi. Herman tâlmăcind acestea cifre se prefăcea că greșește spunând un număr mai mic. „Frații” dela tribună însă îl corectau. Aceasta apucătură a șefilor era foarte nimerită, în acel moment, căci prin trăsna au fost desmorțiți acel carl, în urma predicii lui Vall, cu mâinile în sân, cu capul plecat și cu ochii închiși de jumătate măsurau distanța între capetele cizelor din dușumea.

După predica lui Vall, au urmat câteva momente de învioreare. S'a citit lista delegațiilor diferitelor comunități, apoi s'a procedat la primirea în sânul conferinței a grupelor nou înființate. Cu acest prilej, un reprezentant a comunicat congresului, că într-o comună, învățătorul cu soție cu tot a trecut la adventism.

„Aflând *colegul preot*, că învățătorul a trecut la adventism, l'a denunțat autorităților, cari, apoi, l'au destituit, pe simplul motiv că e adventist. Ajuns învățătorul să aleagă una din două a preferit adventismul și s'a lăpădat de slujba sa de mai înainte, începând să-și câștige pâinea în *altfel*." E curios, că reprezentantul nu a spus în ce fel, dar nici nu era de lipsă, deoarece azi se știe pentru ce scop se storc atâtea zecimi și daruri benevole dela cei păcăliți deja. Cât adevăr este în aceasta comunicare nu știu, eu însă m'am bucurat aflând, că sunt autorități cari îndrăznesc să facă eforturi de ortodoxism și de bărbăție, arătându-le adventiștilor, că stricătorii credinței noastre strămoșești, n'au ce-și băga nasul și acolo unde nu le ferbe oala.

Pe scenă mai apare un „frate” dl Schubert, tot american și acesta. Spune, că e în călătorie misionară în drum spre Bulgaria și Turcia. Predă congresiștilor salutul fraților din India. E caracteristic că dl Schubert, când zice: „*v'am adus salutul fraților*” își vără mâinile în buzunare le hainei, făcând un gest cași când ar scoate ceva prețios de acolo. Gestul era făcut în așa fel, încât tuturor le-a fost bătător la ochi. Inșiși adventiștii, în pauză, mai mult vorbeau de *buzunarele* lui Schubert, aducătorul de *saluturi*.

S'a apropiat timpul mesei. Herman comunică congresiștilor, că fiecare poate lua masa, dacă vrea, la restaurantul căminului, unde s'a pregătit, anume, mâncare curat adventistă, adecă fără unsoare și carne de porc. Când Herman spunea, zâmbind, acestea cuvinte, nu departe de mine văzui o traistă proptită de perete. Pe o lature toată era unsă. Desigur, că prin tren, cu căldura aceasta mare, a început să se topească slămina (de post) adusă de vre-un „frate” ca merinde de drum. Ii mai face atenți Herman pe „frați” și „surori” ca să se abțină, de data aceasta, dela discuțiunile biblice, în afară de sală. Auzind acestea, nu-mi puteam explica teama lui Herman, când este știut, că adventiștii fac tot posibilul numai să poată face cât mai mulți proseliți, și ca să încaseze cât mai multe zecimi. Pe semne adventiștilor numai pe la sate printre țărani noștri le vine curajul.

Actul II.

După masă a vorbit Vall, președ. uniunii, despre pacea pe care a adus-o Isus din ceriu și pe care Isus vrea să ni-o dele fiește-căruia, căci ei ne iubeste pe toți. Când „fratele” Vall vorbea astfel eu mă întrebam; dacă este așa, atunci oare de ce tulbură adventiștii, dimpreună cu ceilalți secretari, pacea din Biserica cea luptătoare a Domnului Isus Hristos, de ce sfășie, ca niște lupi răpitori, corpul Lui, de ce urăsc adventiști pe toți cari nu sunt adventiști și nu plătesc zecimi??

Cuvântarea lui Vall, și de data aceasta, a fost rostită tot în limba germană și a fost tot așa de

plăticoasă ca și cea de înainte de masă. Pe un scaun o „soră” așipise. Un „frate” o deșteaptă atingându-o cu piciorul. Mai înainte adormi un „frate”. Un alt „frate” mai tiner — poate era chiar copilul lui — îl deșteaptă, netezindu-l pela spate cu o carte de cântări. Mai îndărăt micuțul „prieten” așezat într'un cărucior, în tot timpul vorbirii lui Vall își cânta cântecul somnului.

După acestea, a continuat Herman să demonstreze congresiștilor, cu hărți comparative, progresul făcut de conferință, în anul 1928. Iși exprimă nădejdea, că peste câțiva ani, întreagă România va fi plină cu puncte negre. Dar fiindcă acest lucru — zice Herman — nu se face prin îngeri, ci prin oameni, și mijloace, trebuiesc procurate mijloacele pentru susținerea celor ce lucră, pentruca în fiecare sat să fie cât mai multe lumini, adecă cât mai mulți adventiști. De aceea ne trebuie bani, bani mulți.

A urmat apoi raportul casierului conferinței. Referitor la acest raport „fratele” Păunescu observează, că adventiștii din conferința Crișana-Banat nu-și fac pe deplin datorințele față de uniune, deși D-zeu l-a învrednicit să locuiască în ținuturi atât de bogate. Voi — zice Păunescu — în loc ca să dați uniunii, veniți și cereți dela uniune.

După aceasta apostrofare, s'a mai petrecut o scenă cu o „soră” și apoi cortina a căzut, iar eu m'am depărtat închizând în suflet durere și bucurie. Durere pentru cei câțiva români uitați de sine, de legea în care s'au crescut și de biserica în care au fost botezați, iar bucurie, pentrucă m'am putut convinge, și de data aceasta, că noi cu conștiința liniștită putem mărturisi înaintea ori și cui, că darul lui Dumnezeu întru care stăm noi acesta este darul cel adevărat.

Un participant.

Pe marginea unei cărți.

A apărut de curând o carte în limba maghiară: „*Levelek egy baptistához*” (Scrisori către un baptist) de călugărul minorit *Bogáts Rajner*. Prin ceea ce spune și prin ceea ce pare că descoperi, nu e nouă. E nouă însă în literatura antisectară a catolicismului maghiar. Acest catolicism până acum nu s'a prea sinchisit de baptiști. Până acum la el s'ar putea vorbi de literatura foarte vastă, cu caracter defensiv și ofensiv împotriva protestanților. Prin lupta aceasta ei au trecut demult. Și-au imputinat dușmanul, dar nu l-au desființat. Au rămas cu el în față, într'un fel de armistițiu, privindu-se dela egal, uneori disputându-și caracterul maghiar, altădată considerându-se frați, sau fiii celor două biserici surori: catolică și protestantă maghiare. Pentru aceasta însă le-a trebuit o luptă, a cărei îndârjire

ajunsesse la culme cu Pázmány Péter catolic născut din părinți protestanți.

Noi românii și ortodocșii și uniți am început lupta de vreo 40 ani. Catolicii maghiari, mai ales înainte de războiul mondial nu aveau să lupte cu sectarii.

Motivele le-am putea grupa astfel: 1. au fost încrezuți în puterea, în numărul și în superioritatea lor față de protestanți și față de sectari, cari sunt ramificări din trunchiul protestantismului. 2. Catehizarea la catolici s'a făcut temelnic, începând cu grădiniile de copii și sfârșind cu universitățile. Temelul cel mai puternic îl aveau, bine înțeles, în școlile primare și în cele secundare. Între școlile secundare aveau un număr mare de școli confesionale catolice, iar cele de stat toate aveau caracter catolic. Profesorii au fost cu puține, foarte puține, excepții, catolici. Mulți au fost preoți, călugări. Și aici am mai putea face observarea, că acești preoți și călugări nu au fost niște răspopiți, niște dezertori dela biserica lor, cum sunt aiurea, ci își manifestau preoția și catolicismul și prin îmbrăcăminte, și prin vorbe, și prin fapte. E firesc apoi, că influința lor a fost covârșitoare.

Increderea și temelnicia în catehizare s'a resfrânt și asupra familiilor. Atât tatăl cât și mama au crescut copilul catolic conștient.

În reasumare am putea să zicem, că creșterea religioasă dată în familie și în școli, l-a îndreptățit să fie încrezuți.

La ei până acum nu au prea ieșit de sub tipar cărți antisectare. Acum încep să iasă și am putea să ne întrebăm de pricina lor. Negreșit au motive, sau mai bine zis, acum încep să aibă motive de a se pune să scrie broșuri împotriva sectarilor. Motivul este, că și biserica romano-catolică maghiară, ferită până a um, începe să fie încoțită prin ataturii. — și din ea s-rup acum, ca să treacă la sectari.

Fără îndoială, războiul e o pricină. Așa o spun și ei; doar a fost așa de mare războiul, că și-a aruncat umbra peste toate. S'au adăus la această pricină, care de fapt a fost mai mult o prilejire de teren prielnic, altele. Catehizarea a pierdut foarte mult din intensitate. Vorbim aici despre catolicii maghiari din România, unde și lor li s'au tăiat multe posibilități pentru catehizare, așa cum ni s'au tăiat nouă și mai multe. Mai vorbim apoi despre catolicii maghiari din România, fiindcă și după informațiile noastre de până aici și după afirmația autorului, aici sunt mai mulți bap-tiști ruși din catolicism.

E bine să subliniem din numita broșură atât: *În Ungaria la început a mers greu lucrul (bap-tiștilor) Cel dintâiu baptist (în Ungaria) a fost tâmplarul cu numele Rothmayer Idnos, care, după incendiul dela Hamburg, a primit lucrul de tâmplărie în marele oraș olandez Aici pritenit l-au dus la odunarea baptistă. În 1843 s'a botezat și în feiul baptist și în 1846 când s'a dus la Pesta, s'a apucat și el de treaba lătrii. În răs-*

timp de 20 ani abia a avut ceva rezultat. Croitorul Novák Antal și agentul Mayer Henrik au lucrat cu mai mult succes în 1895 au fost cam 4000 bap-tiști maghiari. În 1917 au 800 stațiuni. Mai deși în județele Bihor și Arad. Numărul aderenților 23000. Azi aceștia sunt, în mare parte, anexați României.

Încheiem aici reproducerea făcută în traducere. Din datele acestea secl, putem găsi și pricina de căpetenie a răspândirii bap-tismului și în paguba catolicismului.

E cert, că autorul nu a citit broșura „Bap-tismul în România” a Prea Sfințitului nostru *Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa*. Autorul nici nu știe românește. Prin urmare și datele le are culese din aite izvoare. Ne vom îngriji, ca broșura Prea Sfințitului să fie tălmăcită autorului și mai ales pentru ca să i se accentueze punctu de vedere național. Să i se aducă la cunoștință cuvintele lui Irányi Dániel spuse în parlamentul unguresc și indicate atât de precis de Prea Sfințitul nostru *Episcop*, precum și cele ale lui *Almay Olivér*, că maghiarii au fost pentru sprijinirea bap-tismului între Români, spre a-i despărți de preoți, spre a le sparge blocul, spre a-i diviza și slăbi.

Firesște, catolicii și în special biserica maghiară catolică, nu poate fi învinuită, că ar fi contribuit la sprijinirea lătrii bap-tismului în paguba Românilor, dar și scuze cu greu i se vor putea aduce.

În tot cazul trebuie să le reamintim maghiarilor, fie francmasoni, fie calvini, fie catolici, că au întrebuințat o armă mardară pentru spargerea blocului românesc, reprezentat prin biserica românească. Nici noi nu ne-am putut atunci gândi, că ar na întrebuințată este sabie cu două tășuri, iar lor nici așa nu le putea trece prin gând.

Autorul cărții arată și el, că cea mai mare parte a bap-tiștilor sunt în părțile Bihorului și ale Aradului. Nu știm, da și ar și recunoaște apoi, că această lătrire în părți românești a bap-tismului era să fie începutul desegării la „chestia națională românească” în felul indicat de *Almay Olivér*, dar va trebui să recunoască fără doar și poate, că lătrirea bap-tismului ce se manifestă zi de zi tot mai mult în detrimentul catolicismului și a blocului maghiar, este numai tășul al doilea dela sabia lor proprie și este împlinirea și aici a cuvintelor Mântuitorului, despre scoaterea sabiei.

Socotim, că vor mai trebui scrise încă multe broșuri antisectare și de către catolici, căci aceasta este numai începutul.

Preot F. Codreanu.

Printre adventiști.

În zilele de 13—16 Iunie a. c. am asistat la congresul adventiștilor de ziua a șaptea din Conferința Banat-Crișana-Maramureș. Impresiile au fost interesante și variate, după cum și membrii acestui congres ar fi fost interesați și prețioși pentru o analiză medicală.

O sală care cuprindea membrii de patru naționalități: Germani, Maghiari, Români, Americani, cu predicatori și conducători ce purtau nume de acestea: Wall, Olsen, Schubert, Herman, Stelmeler Gáspar etc. Peste aceștia toți o atmosferă de ludel soloși ca și cartea de cântări soloasă pe care o aveau subsuoară.

În această sală am auzit frumoasa noastră limbă românească, tâlmăcită și suclă de către spirite cosmolite în așa măsură ca să poată fi adecvată aberațiilor lor cerebrale. Am auzit aici, vechea și farisaica cazuistică de pe timpul lui Gamaliel, mânuită de indivizi cu stigmatе ale stărilor sufletești anormale. Tot aici am auzit citindu-se cifrele milioanei puse în serviciul predicatorilor și a literaturii de infectare sufletească, numărul revistelor și a tratatelor desfăcute la noi în țară anual, numărul membrilor pescuși și a capștelor zidite dela 1924 încoace. Am auzit exprimând speranțele mari ce le au în viitor și îndeosebi emfatică declarație a dl. Paunescu, care a spus că are nădejdea, ca peste câțiva ani, întreagă România să fie infectată cu învățătura lor. S'au luat hotărâri noi pentru muncă mai intensă în viitor, noi proiecte de liagășiri pe lângă Ministerul Culelor și în fine alte chestiuni cari ne amenință serios. Cu toate acestea, privind cu mai mare atenție în întreg organismul lor, am observat că în fond, nu e tocmai ceiace pozează în exterior: Există membrii rebeli cari învinuesc pe conducători în mod larg de greșelile și frustrările ce se comit în organizație și în adunarea zecimilor, membrii cari tresar și se indignează la lansarea unei noi liste de subscripție sau de daruri benevole, pe lângă oficiala zecime. Și apoi sunt și de acela cari săturați de prea multa poliloghie făcută cu ochii închiși, închid ochii deabinele și dorm așa de adânc, încât spre a fi treziți de un vecin gelos nu e suficientă o izbitoră în coastă cu biblia ce zace lângă el închisă.

Pe lângă aceste și altele cari compromit pe acești ludel moderni, cred că e bine să amintesc — spre lauda și cinstea acelor cari muncesc serios în această direcție și spre bucuria preoștilor din Eparhia Aradului — că după însăși declarațiile adventiștilor statisticieni, procentul sufletelor convertite în părțile Aradului precum și rezultatul muncii lor, aici e incomparabil mic. (Numai 30% față de 80—90% din părțile Maramureșului și a Basarabiei). Cu toate acestea — deși încă n'am dreptul să îndemn — cred că pericolul există și nu trebuie să fim indiferenți.

George Perva.

Misiunea religioasă din Sinteamică.

Misiunile religioase săvârșite în diferitele localități ale eparhiei noastre își dovedesc tot mai intențit rostul.

La cererea părintelui Nicolae Pisău și a credin-

ciștilor, s'a ținut misiune religioasă cu caracter antisectar în comuna: Sinteamică, (prot. Chișineu) la 26 Mai a. c. Sf. Liturghie s'a celebrat în sobor. La pricază pâr. Ștefan R. Lungu a predicat în legătură cu pericopa evanghelică despre „Cultul sfinților”. Sf. Biserică a fost tixită de lume. S'a constatat din atitudinea demnă a credincioșilor, disciplina și râvna pentru cele dumnezeiești.

Misiunea se continuă după masă. La ora 3 p. m. s'a săvârșit în sobor Vecernia. A venit lume și mai multă, decât înainte de masă. La finea serviciului se cetește o rugăciune potrivită pentru toate trebuințele vieții creștine. Serviciul a fost ascultat cu deosebită evlavie. De încheiere pâr. Lungu predică despre „Necesitatea mântuirii sufletului”. (Luca. X, 42) Se'ndeamnă poporul la ascultare și iubire creștinească reciprocă. Credincioșii să se ferească de rătăcirile ivite, mai ales de pentecostalism, care a început aci propagandă. Lise împărtășesc arhierestile; binecuvântări ale Prea Sfinției Sale, Care nu scapă nici un prilej să vie în ajutorul fiilor Săi duhovnicești, cu hrana sufletească a dreptei—credințe.

După vecernie întreaga asistență, dimpreună cu preoștii part cipanți trec în curtea sf. biserici. La umbra răcoroasă a unor copaci pâr. misionar face pe scurt istoricul ivirii sectelor la noi. Se insistă asupra primejdiei ce o prezintă ueltirea sectară pentru Biserică și Neam. Invită pe ascultători să-și exprime eventualele nedumeriri în legătură cu credința noastră și referitor la sectarism. Abia s'a făcut propunerea și lată am fost asaltați de mulțimea întrebărilor. S'au încins discuții foarte vehemente, cari au durat aproape 3 ore. Preoștii au răspuns tuturor nedumeririlor cu Biblia în mână. S'au format două tabere de combatanți. Cea mai numeroasă a punctului nostru de vedere. Cea contrară foarte redusă ca număr, manifestă simpatie pentru pentecostaliști, piedând cu texte în favorul lor. Obiectul discuțiilor biblice a fost botezul cu Spirit sfânt și foc, grăirea în limbi, botezul pruncilor icoanele, sf. cruce etc. Argumentele preoștilor participanți, făceau să jubileze pe aderenții noștri. Partnerii discuțiilor noastre foarte vehemenți la început, sub povara argumentelor noastre au rămas cât se poate de potolți. În discuții s'au amestecat chiar și femei.

În general am constatat o nemărginită sete duhovnicească pentru Biblie. Cele mai subtile chestiuni biblice pasionează mulțimea. Am experimentat din nou, că tot Biblia rămâne arma de căpetenie în contra sectarismului. Natural Ea nu exclude pe celelalte. Desigur pentru noi va fi mai comod să ne abținem dela discuțiuni de felul acesta. A trecut însă vremea splendei izolară de odinioară. Lumii nu-i ajunge referirea la darul preoșesc și la gradele ierarhice. Ea cere lămuriri. Vrea să audă motivarea și explicarea adevărilor de credință și viețuire creștină. Îi place să privească în preot „un sol al dreptății”, amestecat în văltoarea luptei pentru Evanghelie.

În alte țărâmurî ale gândirii omenești spre pildă în filozofia mai veche era un stadlu de retragere filozofică, din vâltoarea vieții comune. Retragerea aceasta avea ceva aristocratic în sine dar era inutilă pentru viață. Cugetătorii de cabinet de odinioară în asceza lor intelectuală enunțau idei, creau sisteme în cele mai multe cazuri, fără să țină cont de realități. Eroarea s'a răzbunat. S'au trezit singuri și neînțeleși de restul muritorilor. Lumea care evolua n'avea nimic comun cu dânșii. Meritul filosofiei moderne este tocmai de a fi coborât din înălțimile astrale la viața comună spre a o idealiza, a-i da ținte și rost.

Adevărul acesta în general este aplicat și realizat de viața pilduitoare a mântuitorului nostru Iisus Hristos. El ne dispune și nouă smeriții săi slujitori: „Pildă am dat vouă ca și voi să faceți, cum am făcut Eu”. (Ioan XIII, 15).

Noi slujitorii Domnului, coborând în mijlocul gloatelor celor fără de nume — spre a lumina și a tămădui, sdobririle sufletelor și ale trupurilor celor împovărați de sarcina vieții — nu facem nimic mai mult, decât îndeplinim o sfântă datoriel...

Misionarul.

In apărarea Ortodoxiei.

Zilele trecute cu ocazia desbaterii bugetului Ministerului de Culte în senatul polonez, Dl senator Bogdanovici a ținut o cuvântare despre perzecuțiile ne mai auzite în timpurile noastre, ce îndură biserica ortodoxă în Polonia.

Iată faptele pe cari le înșiră Dl senator:

În orașul Holm se dărâmă catedrala ortodoxă. În orașul Caliș e dărâmată. În orașul Ostrov catedrala a stat mai mult timp închisă, pentru că administrația poloneză a dizolvat parohia ortodoxă de acolo. Anul trecut, locuitorii ortodocși ai orașului și împrejurimii s'au adresat către minister și consistor pentru restabilirea parohiei. Auzind despre aceasta, cercurile catolice locale, au început dărâmarea catedralei. În total dela ortodocșii din Polonia s'a luat mai mult de 1000 biserici, din cari 600 sunt închise. Zădarnice sunt rugămintele și stăruințele ortodocșilor de a li se da voie să repare aceste biserici, cari stau fără îngrijire, cu ferestrele sparte, cu acoperișul deteriorat, în general „cu înfățișarea mai mult de cât tristă, stau ca un monument, care mărturisește, despre ce Dilor? pot fi despre înalta cultură apuseană cu cari sunteți așa de mândri!”...

În orașul Belostoc catedrala era zidită exclusiv, din darurile particularilor, acum e închisă de guvern.

În satul Malomojaicovo, jud. Lidschii primarul a invitat pe protopopul tractual la el acasă, unde l'a așezat în automobil și a pornit spre biserica ortodoxă. Acolo era adunat clerul catolic. Primarul ordonază protopopului să subscrie primirea obiectelor sfinte din

biserică. După aceea imediat icoanele au fost scoase afară, iconostasul era dărâmat și aruncat afară, apoi biserica era prefăcută în biserică catolică. Asemenea senatorul Bogdanovici a amintit trista întâmplare din Jabci, unde poliția a scos cu forța pe cei închiși în biserică. Cei arestați erau conduși în temnița din Luțc-legați cu verigi.

— Așa trăesc în Polonia ortodocșii, — dar și cei morți nu sunt lăsați în pace, dacă ei au avut nenorocirea să fie ortodocși în viața lor.

Iată, în Varșovia o mare parte din cimitirul ortodox a dat parohiei catolice a Sf. Lavrentie. Totodată fără a ținea cont de sentimentul religios al ortodocșilor și de lege, administrația cimitirului nimicește monumente de preț, dărâmă ziduri în jurul mormintelor așa de scump sufletului ortodox, mormintele le nivelează încât nu se mai cunoaște unde era odinioară mormântul, iar materialul dela acestea monumente și morminți, se vinde.

A. C.

INFORMAȚIUNI

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, obosit și surmenat de munca încordată, dezvoltată în cursul anului, la stăruința medicilor, a plecat la băile Marien-Bad.

Se va reîntoarce la reședință, în 29 Iulie a. c. când va pleca la Borsec.

Cununie. În 30 Iunie a. c. se va celebra în catedrala din Sibiu cununia tinerului avocat din Ineu Sabin Georgea, fiul părintelui revizor I. Georgea, cu D-șoara Virginia Cioran, fiica protop. E. Cioran din Sibiu. Dorim tinerii părechi viitor fericiți.

Invitare. Absolvenții preparandiei ort. rom. din Arad din anul 1879, sunt invitați a lua parte la convenirea colegială de 50 de ani, care se va ținea în Arad, ziua de 29 Iunie a. c. (ziua Sf. Petru și Pavel) înălțarea la Semicar dimineața la ora 9. Săvârșin, 17 Iunie 1929.

P. Givulescu
Inv. penz.

Mulțumită publică. Consiliul par. exprimă mulțumita sa consiliului comunei Milova pentru votarea și predarea sfetei biserici a sumei de Lei 13897, treisprezece mil trei sute nouăzeci și șapte fostul escedent din anul 1926.

Comitetul parohial.

Licitație minuendă.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor împreunate cu zidirea din nou a bisericii ort. rom. din comuna Bocsig protopopiatul Ineu, în baza planului și a devizului de spese aprobate de Ven. Cons. Eparhial din Arad cu Nr. 3155 | 1929, se publică licitațiune minuendă cu oferte închise, care se va ținea în ziua

de 7 lulle a. c. la orele 3 d. m. în sft. biserică din Bocsig, pe lângă următoarele condițiuni;

1. Concurenții trebuie să fie cetățeni români și să albe îndreptățirea de a executa asemenea lucrări, în conformitate cu legea industrială.

2. Concurenții vor înainta de-odată cu ofertele lor un vadiu de 10%, în numerar, ori în hârtii de valoare recunoscute de stat.

3. Antreprenorul pe care va rămânea lucrarea, va restitui episcopului bisericăsti toate cheltuielile avute cu compunerea planului și a devizului aprobat.

4. Reflecții nu vor putea pretinde nici un fel de spese pentru participarea lor la licitațiune.

5. Planul, devizul de spese și condițiile se pot vedea zilnic la oficiul parohial din loc.

6. Lucrările se vor începe numai după aprobarea din partea Ven. Cons. eparhial a contractului, ce se va încheia cu respectivul antreprenor.

7. Consiliul parohial își rezervă dreptul a încredința lucrarea acelui antreprenor, în care va avea mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Bocsig la 20 Iunie 1929.

Consiliul parohial ort. rom.

Licitațiune minuendă pentru edificare de biserică.

Lucrările de edificare din nou a bisericii din Honțisor (jud. Arad) în valoare preliminară de 585.560 Lei se vor da în întreprindere spre efectuare pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Consiliul Eparhial ort. rom. Arad cu dispozițiunea din 6 Iunie 1929. No. 3016 | 1929 pe calea licitațiunii minuende, ce se va ținea Duminică în 7 Iulie 1929, în localul școlii primare din Honțisor.

Planul, devizul de spese și condițiile de licitație se pot vedea oricând la oficiul parohial ort. rom. în Gurahonț.

Consiliul Parohial ort. rom. Honțisor.

Licitație minuendă.

În baza devizului aprobat de Ven. Consiliu eparhial sub Nr. 2684 | 1929 prin aceasta se scrie licitație minuendă pentru acoperirea turnului și a bisericii ort. române din Drăgoești (tractul Belințului) pe Duminică de 30 Iunie c. la orele 4 p. m., în localul școlii primare, pe lângă următoarele condiții:

1. Prețul esclamării e de Lei. 151,010.

2. Reflecții — având să-și documenteze titlul de întreprinzători — vor înainta simultan cu ofertele și vadiul de 10%, în bani gata, ori hârtii de valoare acceptabile, până la 29 Iunie c. cele întârziate ne mai luându-se în considerare.

3. Diurne și spese de drum nu se rebo-nifică.

4. Consiliul își rezervă dreptul de a încredința lucrarea persoanei cu garanța mai mare, fără considerare la rezultatul licitației.

5. Devizul și condițiile sunt vizibile în orice zi la oficiul parohial local.

Consiliul parohial.

Licitație minuendă.

Pentru lucrările și renovarea bisericii ort. rom. din Lalașinț protopresbiteratul Lipova, în baza devizul de spese aprobate de Ven. Consiliu Eparhial din Arad cu No. 2103 | 929 se publică licitație minuendă pe ziua de 29 Iunie 1929 (Sf. Apostoli Petru și Pavel) la ora 2 p. m. în cancelaria oficiului par., pe lângă următoarele condițiuni.

1. Licitanții vor depune vadiu de 10%, în bani gata sau hârtii de valoare.

2. Licitanții nu pot pretinde spese de participare.

3. Licitanții vor dovedi cu atestate de întreprindere că sunt măestri zidari diplomați.

4. Devizele și condițiile se pot vedea la oficiul parohial din Lalașinț.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările acelui reflectant, în care va avea mai multă încredere, fără de considerare la rezultatul licitației.

6. Lucrările de renovare vor începe imediat după aprobarea contractului de lucrare de către Vener. Cons. Eparh.

Lalașinț, la 2 Iunie 1929.

Consiliul Parohial.

2—3

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea parohiei a II-a din Toracul-mic (Mali-Torak; Reg. I. H. S.), se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială de 30 jugh. cad. pământ arător.

2. 75 Din. rescumpărare de bir.

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire a dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia este de cl. I; dela recurenți se recere calificatiune corespunzătoare.

Preotul ales va suporta toate dările publice după beneficiul său și va catehiza la școlile primare din comună, unde va fi designat de către autoritățile competente.

Recursele ajustate regulamentar se vor adresa către consiliul parohial din Toracul-mic și se vor înainta oficiului parohial din Sarca (Sarca j. Torontal-Jugoslavia) în termenul concursual.

Reflecții, pe lângă observarea strictă a § 33. din Reg. pentru parohii, se vor prezenta în vre-o Duminică sau Sărbătoare în sf. biserică din Toracul-mic,

spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratoriile.
Concurenții din altă eparhie vor produce acte de legitimare dela Prea Sf. Sa Episcopul Aradului, că pot recurge.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Gherasim Andru* adm. tractual.

—□—

2—3

Nr. 2305 | 1929.

Concurs.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad publică concurs de licitație cu oferte închise pentru întreprinderea lucrărilor de reparare cu tînchea a acoperișului dela edificiul seminarial, și a lucrărilor de reparare a fațadelor dela edificiul seminarial, edificiul str. Seminarului Nr. 7 și str. L. Tâmpa Nr. 4-6.

Formularul deviz despre descrierea și cantitatea lucrărilor se pot primi la secția economică a Consiliului eparhial, unde ofertele închise se vor înainta până în 27 Iunie a. c. orele 12 a. m.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 6 Iunie 1929

Grigorie m. p.
Episcop.

1—3

—□—

Concurs repetit.

Conform revoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5308—927, pentru îndeplinirea parohiei vacante (Ciuciu) Vârfurile, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

1. Venitele parohiei sunt cele din coala B:

a) Biroul parohial 60 măsuri cucuruz în natură;

b) Stolele legale;

c) Locuința în natură în edificiul fostei școli confesionale, ce se va adapta și aduce în stare bună;

d) grădină;

e) Întregirea dela Stat pentru care parohia nu garantează.

Parohia e de clasa a II.

În lipsa recurenților de clasa II, se vor admite și reflectanți de clasa III. Alesul va predica și catehiza regulat, și va suporta impozitele după beneficiul său.

Recursele adresate Consiliului parohial din Vârfurile (Ciuciu) se vor înainta Oficiului Pro-

topopesc din Gurahonț. Reflectanții pe lângă observarea § 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. Biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorii și rituale.

Cei din alte dieceze, vor produce act dela Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: *Const. Lazar.*
protopop.

—□—

1—3

Concurs repetit.

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 1630 | 928, pentru îndeplinirea parohiei vacante Mădrijești cu filia Șoimuș Buclava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiă parohială dela mădrijești 32 jugh. arător și fânaț; iar în filie cu reforma agrară s'a primit 16 jughere fânaț, pentru cari însă parohia nu ia răspunderea.

2. Birul legal din matră și filie indus alci din oficiu conform ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 1630 | 1928.

3. Stolele legale.

4. Casă parohială în matră.

5. Întregirea dotației dela stat, pentru care parohia nu ia răspunderea.

6. Parohia e de clasa II, dar se admit și reflectanți de clasa III.

Alesul va predica regulat, va catehiza, și va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise, adresate Consiliului parohial din Mădrijești-Ș. Buclava, se vor trimite Oficiului Protopopesc din Gurahonț, în termenul concursual. Reflectanții cu observarea § 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sf. Biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în oratorii și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: *Const. Lazar.*
protopop.

—□—

1—3

Posta Administrației.

Consiliul parohial Drăgoești.

Pentru publicarea licitațiunii minuende, vă rugăm a ne trimite suma de Lei 50. Adm. foii „Biserica și Școala“.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**